

22.05.23

Innspill i forbindelse med arbeidet til Voldtekts utvalget

Viser til deres mail mottatt 24.04.23

I dette innspillbrevet konsentrerer vi oss kun om de barne- og ungdomsfaglige side ved politiets arbeid i overgrepssaker og ikke de polisiære og de strafferettslige.

I følge mandatet skal utredningen se på forebygging av voldtekt, straffeforfølgning i voldtektssaker og oppfølging av utsatte for voldtekt. Utvalget skal vurdere pågående arbeid for forebygging av voldtekt av barn, ungdom og voksne, og foreslå nye tiltak for å styrke dette arbeidet.

I følge av en ny omfangsstudie fra NKVTS av vold og overgrep i Norge, 2023, har 14 prosent av kvinner og 2 prosent av menn vært utsatt for voldtekt ved makt eller tvang. Mange var svært unge da de ble voldtatt. Halvparten av de utsatte for voldtekt ved bruk av makt og tvang var under 18 år.

Statens barnehus jobber med hele spektret om vold og overgrep herunder seksualvold/voldtekt når det gjelder barn fra 3 til 16 (18) års alder. På et generelt grunnlag kan barn dessverre være lettere utsatt for overgrep og har da rett til beskyttelser. I vårt arbeid ser vi at noen grupper er mer utsatt enn de andre. Vi merker også en oppgang i nettovergrepssaker. Som kjent sidestiller straffeloven nettovergrep/voldtekt med fysisk overgrep/voldtekt.

Statens Barnehus, Sandefjord

Skiringssalveien 20

3208 Sandefjord

E-post: barnehusetsandefjord@politiet.no

Tlf.: 47489933

Foretaksnr.: 983998178

www.statensbarnehus.no

Grupper med særlig sårbare voksne med forskjellige grad av funksjonshemming (diagnoser i F.70 kategori i ICD-10 systemet) kan være mer utsatt for seksuelle overgrep. Vi erfarer at disse sakene er til dels utfordrende å etterforske og det er også vanskeligere å få gjennomført disse tilrettelagte avhørene under trygge omgivelser i Statens barnehus, rundt omkring i landet. Dette kan skyldes både deres språklige og kognitive utfordringer. Disse personene vil ofte bli utsatt for seksuelle overgrep, herunder voldtekt, uten noen særlig mulighet til å få varslet om det. Disse er dessverre prisgitte av andre voksne rundt dem vil oppdage det og å anmelde det til politiet. Vi opplever at disse personene kan bli utsatt for overgrep av personer i deres eget miljø, for eksempel i den institusjonen de bor i og/eller av andre voksne som utnytter deres sårbarheter. I den forbindelse skaffer KRIPOS seg kontinuerlig nye kunnskap om feltet. I tillegg har barnehuset i Kristiansand nå et forskningsprosjekt rundt disse type avhør og hvordan politiet gjennomfører disse (se artikkel i Fontene nummer 3/2023). Her er det fortsatt stort behov for ny kunnskap.

I forbyggende tiltak sitt øyemed, er det viktig å ta tak i og tidlig oppdage barn med skadelig seksuelle adferd (SSA). Disse barna kan raskt bli fremtidige overgripere om de ikke blir oppdaget og får adekvat behandling og oppfølging for å redusere risikoen for at de blir utøvere som voksne. Mistenkte barn er foreløpig ikke under mandatet til barnehusene. Det vurderes nå i regjeringens opptrappingsplan for vold og overgrep at også disse barna kan bli en del av den reviderte mandatet til Statens barnehus som vil styrke deres mulighet for oppfølging og behandling, og ikke la det være tilfeldig ut i fra politidistriktenes prioriteringer.

Fra et mangfolds perspektiv opplever vi at personer med flerkulturell bakgrunn kan være særlig utsatt for overgrep. Disse personene kan la være å anmelde overgrepene både på grunn av språkbarriere, eventuelle mangel på minoritets- helsekompetanse hos de offentlige og ikke minst tabubelagt tema og æreskodeks.

Statens Barnehus, Sandefjord

Skiringssalveien 20

3208 Sandefjord

E-post: barnehusetsandefjord@politiet.no

Tlf.: 47489933

Foretaksnr.: 983998178

www.statensbarnehus.no

Utvalget skriver at utredningen skal ha et gjennomgående kjønnsperspektiv. Derfor vil vi også gjøre utvalget oppmerksom på at det er ikke bare menn som kan være overgriperen men også kvinner, selv om prosenten til menn er vesentlig høyere.

Vi ønsker utvalget lykke til videre i det viktige arbeidet som de gjør og har det fortsatt foran seg.

Mvh

Jeanette Ammeli Indreiten

Seksjonsleder/klinisk sosionom

Sign.

Farshad Mohseni

Seniorrådgiver/klinisk sosionom

Sign.

Statens Barnehus, Sandefjord

Skiringssalveien 20

3208 Sandefjord

E-post: barnehusetsandefjord@politiet.no

Tlf.: 47489933

Foretaksnr.: 983998178

www.statensbarnehus.no